

Paonori Timotio ninshitaantarinsó'

**Timotio yonquiaton,
nanan a'patërinso'**

1 ¹Ca Paonoco ninshitaranquën. ¿Noya quëmanta' ya'huaran? Noya canta' isëquë ya'huarahüë. Yosë nohuanton, Quisocriso acorinco nanamën a'china'huaso marë'. Quisocriso imapatëhua', Yosë nohuitatëhua', nanpimiatarihua'. ²Timotionquën ninshitaranquën. Nosoroatënquën, hui'nahuë pochin ni'nänquën. Tata Yosë inaora nohuanton, catahuainquën. Noya nosoro'inquën. Nani tahuëri asanocancainquën. Quisocristonta' inachachin catahuainquën. Inaso' hua'anënpoa' ni'ton, inasáchin natërëhua'.

Timotio noya imarinsó'

³Íráca shimashonëhuëpita Yosë chinotopi. Inapochachin canta' chinotërahuë. Yosë nanamën no'tëquën natëto, chinotërahuë. Ina marë' noyápiachin cancantërahuë. Nani tahuëri tashirë chachin Yosë nontato, quëma yonquiranquën. Noya imaranso marë': "Yosparinquën Sinioro," itërahuë. ⁴Íráca yapatohuatënquëna, sëtatón na'nëran. Ina yonquiato, na'con yani'nänquën. Onpopionta' nicato noya cancanchi, tënahüë. ⁵Cancanën quëran huarë' Quisocriso natëran. Mamapaya'ton natërin. Noita inaso'. Ina quëran mama Ionisanta' natëton, a'chintërinquën. Ipora quëmanta' imaran, tënahüë. Ina yonquiarahuë.

⁶Íráca së'huamotorahuatënquën, acoranquën pënëntamaso marë'. Naporo' Yosë chachin ananitërinquën ni'ton, nóya pënëntëran. Imapisopita noya a'chintëran. Iporanta' api, ina yonquiaton chiniquën cancantëquë'. Ni'quë'. Pënsha yatacopihuachina, pishitohuatëra noya orotaantarín. Inapochachin chiniquën cancantaton, pënëntaantaquë', tënahüë. Napoaton ninshitaranquën achinicancana'huanquënso marë'. ⁷Yosë co nohuantërinhuë' të'huacaso'. Espíritu Santo chachin achinicancaninpoa' sopai minsëcaso marë'. Inasáchin ananitërinpoa' piyapi'sa' nosorocaso'. Catahuarinpoa' cancanënpoa quëran no'tëquën yonquicaso'. ⁸Ama tapanatonhuë', Sinioro nanamën a'chináquë'. Ina a'chinahuëso marë' tashinan pëiquë po'morinaco. Ama ina marënta' tapanquësohuë'. Quëmanta' a'chinanso marë' aparisitohuachinënquën, chiniquën cancantëquë'. Napohuatan, Yosë catahuarinquën noya ahuantamaso'. ⁹Yosë chachin anoyacancantërinpoa'. Oshanënpoa' inquitatonpoa', acorinpoa' nóya nicacaso marë'. Inaora nohuanton, nosororinpoa'. Co noyahuë' nipirëhuahuë', nosoroatonpoa', catahuarinpoa'. Co'huara isoro'pa' acoyátërasohuë', ninotonpoa', nosororinpoa'. Naporo' chinotërin Quisocriso a'paimacaso'. Ina imapatëhua', anoyacancantërinpoa'. ¹⁰Nosororinpoaso' nani anitotërinpoa'. Quisocriso o'marin ni'ton, nitotërhua'.

Quisocristo chachin nicha'ërinpoa'. Nanpiantarahuaton, chimirin minsërin. Nanamën natëhuatëhua', Yosë nohuita-tëhua', nanpimiatarëhua'. Chiminari-huarahuë', nanpiantarihua'. Nanamën quëran anitotërinpoa'.

¹¹Yosë acorinco nanamën sha'huica'-huaso marë'. Pënënta'huaso marë' a'parinco. Ina nohuanton, nisha piyapi'sa' a'chintarahuë'. ¹²Ina marë' aparisitopirinacohuë', co tapanato yaa'porahuë'. Quisocristo imamiatarahuë'. Ina nohuitato, inasáchin natërahuë'. Ya'ipi nanitaparín. Nani sha'huitërinco nanamën a'china'huaso' ni'ton, noya a'pairinco. O'mantaquë huarë' nanamën ya'huëmiatarin, ténahuë'.

¹³No'tëquën api a'chintëranquën. Inachachin quëmanta' a'chinquë'. "Quisocristoíchin anoyacancantërinpoa'," ta'ton inasáchin natëquë'. Ina nosoroaton, a'napitanta' nosoroquë'. ¹⁴Yosë nohuanton, nanamën no'tëquën nitotëran. Ama manta' nisha a'chinquësohuë'. Ispirito Santo catahuarinquën no'tëquën yonquicamaso'. Nani ya'coancantërinpoa' catahuainpoaso marë'.

¹⁵Tashinan pëiquë po'mohuachinaco, ya'ipi Asiaquë imapisopita patërinaco. Huiquiro, Imoquinisi, inapita quëran huarë' napotërinaco. Nani nitotëran, ténahuë'. ¹⁶⁻¹⁷Onisiporoso nipirinhüë', co naniantërincohuë'. Nomaquë huë'-sahuaton, yonisápatonco, quënaninco. Co tapanatonhuë', tashinan pëiquë ni'quirinco. Na'aro' achinicancaninco. Ina marë' ya'ipi pëinënquë ya'huë-rinsopita Siniorori na'con catahuain, ténahuë'. ¹⁸Ipoquënta' na'con catahuarincoso' nani nitotëran. Ina marë' Yosë nontërahuë'. "Na'con nosororinco ni'ton, Sinioro o'mantahuachin, inanta' nosoroquë'," itërahuë', Yosë nontato.

Sontaro pochin nininso'

2 ¹Quëmanta' api: "Quisocristo catahuarinco," ta'ton chiníquën cancantëquë'. Ina imapatëhua', inaora nohuanton catahuarinpoa' chiníquën cancantacaso'. Hui'nahuë pochin nica-tënquën, pënënanarquën. ²Piyapi'sa' niyontonpachinara, Yosë nanamën a'chintërahuë'. Quëmanta' natanan. Inapochachin quëmanta' caraíchin quëmapi'sa' huayonahuaton, ina nanan chachin a'chintantaquë'. Noya natërin-sopita a'chintëquë'. Inahuanta a'napita a'chintacaiso marë' inapotëquë'.

³Noya sontaro pochin niquë'. Inaso' parisitohuachina, ahuantërin. Inapochachin quëmanta' Quisocristo marë' parisitohuatan, ahuantëquë'. ⁴Sontaro ya'conpatëra, co huachi a'na sacato yonquirëhuë'. Capitanáchin natëre'. Ina nohuantërinsoáchin ninë'. Inapochachin canpoanta' Quisocristoachin natëcaso' ya'huërin. ⁵Isonta' yonquiquë'. Canatacaso marë' ya'nipihuatëra, ya'nipi hua'an sha'huitërinpo' ma'sona noya nicacaso'. Co natëhuatërahuë', co canatërehuë'. Inapochachin canpoanta' Quisocristo noninso' natëahua'. ⁶Iminquë chiníquën sacatërinso pochin Yosë marë' chiníquën sacatacaso' ya'huërin. Sha'tona'pi noya sacatohuachina, cosharo' ya'huëtërin. Cayahuachina, inari'ton manin. ⁷A'chintëranquënso' api yonquiráquë'. Quisocristo catahuaarinquën noya noya yonquicamaso marë'.

⁸Quisocristo na'con yonquiquë'. Isoro'paquë o'maton, piyapi chachin nasitimarín. Tapi shiin inaso'. Chiminaponahuë', nanpiantarin. Ina nanan chachin a'chinárahuë'. Ina imapatëhua', nicha'ësarínpoa'. ⁹Ina a'chinahuëso marë' parisitërahuë'. No'huitonaco, tashinan pëiquë po'morinaco. Apina'pi

pochin nicatonaco, catinatërinaco. Inapotopirinacohuë', Yosë nanamënso' co nanitopihuë' inapotacaiso'. Nisha nisha parti a'chinapi ni'ton, nahuinin. ¹⁰“Yosë nohuanton, huayoninsopita oshaquëran imasapi,” ta'to, ya'ipiya ahuantërahuë'. Quisocriso imapachina', nicha'ësarin. Oshanëna' inquitahuaton, anoyacancantarin ni'ton, a'na tahuëri Yosë'pa' nanopiantarapi. Inatohua' noya noya ya'huëcontapi. Co onporonta' pipiapihuë'.

¹¹ No'tëquën itëranquën.

Yatëpapirinënpoahuënta', imamiatohuatëhua', inarë'-quënpoa' nanpimiatarihua'.

¹² Parisitapirëhuahuë', noya ahuantohuatëhua', a'na tahuëri inarë'quënpoa' hua'anëntarihua'

Nipirinhüë', ina a'pohuatëhua', inanta' a'poarinpoa'.

¹³ Co no'tëquënáchin imapirëhuahuë', inaso' no'tëquën nontërinpoa' ni'ton, noya a'pairinpoa'.

Nani sha'huitërinpoa' ni'ton, co nanitërinhuë' nonpintinpoaso'. Co onporonta' nisha cantantarinhuë'.

Yosë marë' sacatërehuaso'

¹⁴Ina nanan chachin api ya'ipi piyapi'sa' sha'huitaantaquë' yonqui'ina': “Yosë ni'sarinpoa' ni'ton, ama nisha nisha ninontocosohuë',” itëquë'. Inahuara yonquinëna quëran nisha nisha ninontohuachinara, topinan quëran nonsapi. Insozona inapita natanpachina', co huachi noya Yosë imasapihuë'. Nisha cantatona', yaa'poapi. ¹⁵Noyasáchin niquë' Yosë noya ni'inquën. Yosë nanamën ma'sona tapon naporinsopita noya nitotaton, no'tëquën a'chinquë'. Ina

marë' noya sacatohuatan, co Yosë'pa' tapanaranhuë'. ¹⁶Nonpin nanano'saso nipirinhüë' tananpitëquë'. Ama natanquësohuë'. Topinan quëran ninontapi. Inapita imapatëhua', co huachi Yosë pochin yonquiarëhuahuë'. ¹⁷Ni'quë'. Panca yonitohuatëra, nohuarotëre'. Inapochachin nonpin nanano'saso', yatapicancaninpoa'. Iminio, Huirito inapitaso', nonpin nanan a'chinapi. ¹⁸Yosë no'tëquën a'chintopirinpoahuë', co huachi natëpihuë'. “Yosë nani piyapi'sa' ananpitatë pochin nitërin. Co huachi a'na tahuëri ananpitaantarinpoahuë',” toconpi. Napopi ni'ton, co huachi a'naquën imapihuë'. ¹⁹Yosë nanamënso nipirinhüë' ya'huárin, Yosë chachin acorinso'. Natëricho pëi' achinirinsó pochin ni'ton, ya'huëmiatarin. Cato quëran chachin ninshitopi. “Ya'ipi imapisopita Yosëri nohuitërin,” tënin. “Quisocriso imapisopita nóya cancanchina'. Ya'ipi co noyahuë' yonquipsisopita nanianchina',” tënin anta'.

²⁰Panca pëiquë nisha nisha ma'sha ya'huërin inaquë o'shitacaso marë'. Ni'toro'sa' huë'pachinara, nasha minë' ninshirayáchin masahuatë', o'shitëre'. Minëtë', pa'chitë', inapitaso nipirinhüë' co ina marë' ya'huërinhuë'. Në'huëi' acocaso marë', hui'sécaso marë', inapita marë' ya'huërin. ²¹Inapochachin co noyahuë' yonquiramaso' naniantohuatama', ninshiraya minë' pochin nisarama'. Noyasáchin cantantohuatama', Yosë nohuantarinquëma'. Acoarinquëma' noya nicacaso marë'.

²²A'naquën hui'napi'saso' nisha nisha yonquiatona', pa'sápi. Ama ina pochin yonquiquësohuë'. Noyasáchin nicacaso' yonquiquë'. Ya'ipi cancanën quëran Quisocriso natëquë'. Ya'ipi piyapi nosoroquë'. Ya'ipi imarëhuaso capinpoa' noya nini'tëhua', ya'hua'ahua'.

Noyápiachin cancantatêhua', Sinioro nontêrêhua' catahuainpoaso marê'.²³ A'naquên co Yosê yonquiatonahuê', nisha nisha ninontapi. Topinan quêran ninontatona', nino'huiapi. Quêmaso nipirinhuê' ama inapitarê'quên chiní-quên ninontocosohuê'.²⁴ Sinioro piyapinênpoa' nipatêhua', co piyapi'sa' no'huicaso' ya'huêrinhuê'. Noya nontacaso' ya'huêrin. Noya nitotatêhua', a'chintahua'. No'huipirinpoahuê', ama no'huiahuasohuê', ahuantahua'. Sanoanan quêran nontahua'.²⁵ Nisha nanan imapachina, oshaquêran pênêanhuan'. Ama no'huitatêhuahuê', a'chintahua'. Yosêri catahuahuachin, oshaquêran co noyahuê' yonquipisopita naniantatona', no'têquên yonquiapona' nimara.²⁶ Yonquicaiso marê' sanoanan quêran pênêanhuan'. Huênsonquê ma'sha manêso pochachin sopairi nani manin. Camaihuachina, natêpi. Nipirinhuê' pênênpatêhua', sopai quêran cha'êpona' nimara.

Aquê aquêtê' co noyahuê' cancantapisopita

3¹ Isonta' api pênêanta'inquên. Ayaro' tahuêri ya'caritohuachin, co huachi noya ya'huapihuê'.² Piyapi'sa' niapiratatona', co huachi a'napita yonquiapihuê'. Coriquiráchin cancantapi. A'napita nocanapi. "Caso' noya noyaco," ta'tona', a'napita co noyahuê' ni'sapi. Nipinosapi; Yosênta' pinosapi. A'shina', pa'pina', inapita co natêrapihuê'. Nani ma'sha quêtôpirinahuê', ina marê' "Yosparinquên," co itopihuê'. Co Yosê chinotapihuê'.³ Co pi'pisha têranta' ninosoroapihuê'. Co niquê'yaapihuê'. Ninonpinapitona' nisha'huirapiapi. Nimonshitapi. Ni'ni pochin cancantatona' niahuêapi. Noya nininsopita co pi'pisha têranta' nohuantapihuê'.

⁴ Tina niponaraihuê', nonpinapitona' sha'huirapiapi. Co huachi yonquiapihuê': "Quiyasáchin nitotêrai," tosapí. Nipa'yatacasoáchin yonquiatona', co huachi Yosê nohuantapihuê'.⁵ "Quiyanta' Yosê imarai," topirinahuê', co têhuênchachin imapihuê'. Chinotopirinahuê', co cancanêna quêran huarê' natêpihuê' ni'ton, co Yosêri catahuarinhuê' ina pochin cancantacaiso'.

Ama inapita natanquêsosohuê'. Tananpi-têquê' pa'ina'.⁶ Na'a piyapi'sa' anishacancantapi. A'naya a'naya pèiquê paatona', sanapi'sa' nonpintopi. Nonpintatona', a'chintapirinahuê', a'naquênso' noya natanpi. "Oshahuanco ni'ton, ana'intincoso' ya'huêrin," ta'tona', co chiníquên cancantopihuê'. Nani ma'sha nohuantatona', co sano yonquiapihuê' ni'ton, a'naroáchin natêtopi.⁷ Nisha nisha nanan yanatanapona'. Yosê no'têquên noninsoso nipirinhuê', co yanatêpihuê'. Napoaton co Yosê nohuitopihuê'.⁸ Iráca cato' pênotonosari Moisésê chinitopi. Canisé, Canprisê inapita itopiso'. Moisésê no'huitona', copirno nonpintopi ama natêcaso marêhuê'. Inapochachin ipora nisha a'china'piro'sa' co noyahuê' yonquiatona', co Yosê nohuantopihuê'. No'têquên noninsos' co yanatanpihuê'. Nisha nanan imatona', co Yosê imasapihuê'.⁹ A'chintohuachina, a'naquên natêpirinahuê', oshaquêran co huachi natêrapihuê'. "Nonpinápi," ta'tona', co huachi imasapihuê'. Inapochachin iráca ina pênotonosari nonpintopirinahuê', piyapi'sari oshaquêran no'têquên nitotatuatona', a'popi huachi.

Paonori Timotio pênêninsos'

¹⁰ Quêmaso nipirinhuê' noya cancantaton, hua'qui' ca'tananco. Yosê nanamên a'chinpatêra, noya natanan. Ya'ipi naporahuêso' ni'nan. Yosêíchin

yonquiato, imamiatarahuë. Cancanëhuë quëran huarë' natërahuë. Co piyapi'sa' no'huirahuë', nosororahuë. Ma'sha onpoaporahuë', chiníquën cancantërahuë. ¹¹Aparisitopirinacohuë', ahuan-tërahuë. Ya'ipi ni'nán ni'ton, nitotëran. Antioquiaquë, Iconioquë, Nistraquë, inaquëpita chiníquën parisitaporahuë', Siniro catahuarinco ni'ton, cha'ërahuë. ¹²Ya'ipi cancanënpoa quëran Quisocristo imapatëhua', aparisitarinënpoa'. ¹³Co noyahuë' nipisopita, nonpintëro'sa', inapitaso' aquë aquëtë' co noyahuë' nisapi. Na'con piyapi'sa' nonpintopi quëran, a'napitarinta' nonpintapi.

¹⁴Quëmaso nipirinhüë', Yosë nanamën imamiatëquë'. Nani iráca mama, mama paya, ca, a'napitanta' a'chintërainquën, cancanën quëran huarë' natëran. Noya nohuitërancoi ni'ton: "No'tëquën a'chintëraincoi," ta'ton, imamiatëquë'. ¹⁵Hua'huatapon quëra huarë' Yosë quiricanën nohuitëran. Ina quëran Yosë nontërinpoa' nicha'ëinpoaso marë'. Ina nitotohuatëhua', Quisocristo natëhuatëhua', cancanënpoa' anoyacancantërinpoa'. ¹⁶Ya'ipi Yosë quiricanënso' nóya. Yonquirinso chachin Yosëri aninshitërin. Quiricanën quëran a'chintërinpoa'. Pënëninpoa' co noyahuë' ninëhuasopita naniantacaso marë', nóya ayonquirinpoa'. Anitotërinpoa' no'tëquën Yosë natëcaso'. ¹⁷Quisocristo imapatëhua', quiricanën quëran catahuarinpoa' noya nicacaso marë'. Nitotatëhua', natëhuatëhua', nóya nisarëhua'. Ina marë' quiricanën quëtërinpoa'.

4 ¹Yosë ni'sárinpoa ni'ton, pënë-naranquën. Quisocristonta' ni'sárinpoa ni'ton, "nanamën a'chiná-quë'," ténahuë. A'na tahuëri inaso' o'mantararin isoro'pa' hua'anënta-caso marë'. Naporo' chiminpisopita,

nanpirëhuasopita, ya'ipinpoa' coisë pochin no'tëquën sha'huitarinpoa'. Oshahuano'sa' ana'intarin. Natërehuasopitaso' noya acoarinpoa'. Napoaton Yosë marë' noya sacatëquë'. ²Nanamën a'chináquë'. Piyapi'sa' yanatanpachina', a'chintëquë'. Sacai' a'chinacaso nipirinhüë', onpopionta' a'chináquë'. A'naquënso' co yaimapachinahuë', no'tëquën sha'huitëquë' natëina'. Co noyahuë' nipachina', pënënuquë'. Noya nontëquë' chiníquën cancantatona', imaina'. Ya'ipi piyapi'sa' a'chintëquë' noya nicacaso marë'. Nipirinhüë', ama no'huiquësohuë'. Sanoanan quëran pënënuquë'. ³A'na tahuëri piyapi'sa' co nohuantapihuë' Yosë nanamën natana-caiso'. Nonpin nanano'sa' nisha nisha a'chinpachina', pa'yatapi. Inahuara costapisorachin yanatanapi. ⁴Yosë no'tëquën noninso' a'porahuatona', piyapi yonquirinso' natëapi. ⁵Quëmaso nipirinhüë', yonquínahuan niquë'. Aparisitoahuachinënquën, ama no'huitatonahuë', ahuantëquë'. A'naya a'naya Yosë nanamën a'chintëra'piaquë'. Co imapisopitahuënta' nitochina'. Ya'ipi imapisopita catahuaquë' noya noya imaina'.

⁶Ma'sha Yosë marë' tēpapiso pochin co hua'quiya quëranhuë' a'chinahuëso marë' tēpaarinaco. Nani tahuëri nani-riarin chimina'huaso'. ⁷Iráca Yosë sha'huitërinco a'napita a'chinta'huaso'. Nani tiquirahuë. Chiníquën sacatërahuë pochin Quisocristo nóya natërahuë. Co pi'pian tēranta' a'porahuë'. ⁸Napoaton Yosë'pa' acanaarinco. Quisocristo o'mantahuachin, coisë pochin nicon, no'tëquën sha'huitarinpoa'. Naporo' noya ninahuëso marë' acanaarinco. Co casáchin acanaarincohuë'. A'napitanta' Quisocristo nosoroatona', "Manóton o'manta'in," topisopitanta' Yosë'pa' canaapi.

**Timotio huëcacasó'
nohuantërinso'**

⁹Manóton api huëquë' ni'quico. Ama hua'quiquësohuë'. ¹⁰Timasëso' isoro'paráchin yonquiaton, patërinco. Tisaronicaquë pa'nin. Crisinti Carasiaquë pa'nin. Titonta' Tarëmasiaquë pa'nin. ¹¹Nocasëíchin isëquë ya'huë-rarin. Marconta' macaton, quëquë'. Inaso' noya catahuarinco. ¹²Tiquicoso' ya'huëapirihuë', Ipiquoë a'parahuë'. ¹³Aipi a'morahuëso tanontën nininso' Troasëquë huëshirahuë. Carpio pëinënquë ya'huëarin. Huë'patan, quëshico. Quiricaró'santa' quëshico. Quiricanëhuë so'nanpinan nininsopita na'con na'con nohuantërahuë.

¹⁴Aricantëro hua'naquë sacatërinso' chiníquën sha'huirapirinco. Ina marë' Siniorori ana'intarin. ¹⁵Yosë nanamën a'chinahuë ni'ton, chiníquën no'huirinco. "Nonpiánin," tënin. Napoaton ni'quëna quëmanta inapotochinquën.

¹⁶Ya'nan coisëquë sha'huirapiponaco, co insonta' catahuarincohuë'. Ya'ipiya të'huatona', ta'ananpirinaco. Nipirihuë', co no'huirahuë'. "Ama ina marë' Sinioro ana'intëquësohuë'," itërahuë Yosë nontato. ¹⁷Ta'ananpipirinaco huë',

Quisocristo catahuarinco. Co patërincohuë'. Achinicancaninco ni'ton, inaquënta' ya'ipi Yosë nanamën sha'huirahuë. Nisha nisha piyapi'sa' nani natanpi. Pa'pini' yamaninposo pochin yatëpapirinaco huë', Yosë catahuarinco, cha'ërahuë. ¹⁸Pa'pi co noyahuë' yonquirapihuachinaconta', onpopionta' nicha'ësarinco. Quisocristo anoyacancantërinco ni'ton, a'na tahuëri hua'anëntërinquë quëpantarinco. ¡Ma noyacha Quisocristoso paya! Ipora quëra huarë' inasáchin chinotahua'. Amen.

Tiquiapon pochin sha'huirinso'

¹⁹Pirisica, Aquira, Onisiporo, sa'in, hui'ninpita, inapita saludos a'patërahuë. ²⁰Irasito Corintoquë quëparitërin. Tropimo caniorin ni'ton, Mirituquë huëshirahuë. ²¹Ama api hua'quiquësohuë'. Co'huara o'napi naniyatërasohuë', huëquë'. Ioporo, Potinti, Nino, Craotia, ya'ipi imapisopita isëquë ya'huëpiso' yonquiatënënquën, saludos a'patari-nënquën.

²²Sinioro Quisocristo achinicancainquën. Ya'ipinquëma' imaramasopita inaora nohuanton, noya catahuainquëma'. Nani huachi.

Paono